

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Kraków, 16 kwietnia 2026 r.

Dr hab. Krzysztof Koźbiał, prof. UJ
Instytut Studiów Europejskich
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

RECENZJA

dorobku naukowego dr Marcina Łukaszewskiego ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji

Wydział Studiów
Międzynarodowych
i Politycznych

Instytut Studiów
Europejskich

Niniejsza recenzja została sporządzona w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Marcina Łukaszewskiego, zgodnie ze wskazaniem Rady Doskonałości Naukowej oraz Rady Naukowej Dyscyplin: nauki o polityce i administracji i mediach Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu powołującej mnie na recenzenta w w/w postępowaniu.

1. Informacje o kandydacie

Pan Marcin Łukaszewski jest absolwentem Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, gdzie w 2008 r. ukończył studia licencjackie na kierunku politologia a w dwa lata później zakończył na tym samym kierunku studia magisterskie. W obu pracach podsumowujących tok studiów skupił się na kwestiach ustrojowych europejskich mikropaństw, kolejno: Państwa Miasta Watykańskiego, a następnie Księstwa Liechtensteinu oraz Najjaśniejszej Republiki San Marino. Ukończył także studia na kierunku stosunki międzynarodowe. Był wyróżniającym się studentem, o czym świadczą uzyskane stypendia i nagrody.

W dalszym toku edukacji podjął studia doktoranckie na tej samej uczelni, które ukończył w 2015 r. na podstawie dysertacji doktorskiej „*Efektywność systemów politycznych demokratycznych mikropaństw europejskich na przełomie XX i XXI wieku*”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Tadeusz Wallas. Na podstawie decyzji Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM z 13 lipca 2015 roku otrzymał stopień naukowy doktora nauk społecznych w zakresie nauk o polityce.

ul. Władysława Reymonta 4
30-059 Kraków

tel. 12 663 29 88

12 663 29 80

12 663 29 70

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

W dniu 1 października 2015 roku został zatrudniony na WNPiD UAM w Poznaniu, gdzie pracuje do dziś na stanowisku adiunkta w Zakładzie Kultury Politycznej.

Nie mam wątpliwości, że problematyka badawcza podejmowana przez Habilitanta wpisuje się w dyscyplinę nauk o polityce i administracji. Co z mojego punktu widzenia ważne, zainteresowania naukowe dr. Łukaszewskiego są prowadzone konsekwentnie, dotyczą rozszerzanego stopniowo pola badawczego dotyczącego najmniejszych organizmów państwowych na Starym Kontynencie, a w szczególności ich systemów politycznych. Jest to mocno zauważalne zarówno w przedstawionym do oceny osiągnięciu badawczym, jak i pozostałych pracach o charakterze naukowym.

Wydział Studiów
Międzynarodowych
i Politycznych
Instytut Studiów
Europejskich

2. Przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe

Habilitant jako osiągnięcie naukowe podlegające ocenie na podstawie art. 219, ust. 1, pkt b) ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r.¹ wskazał cykl 21 publikacji, bezsprzecznie powiązanych tematycznie, zatytułowanych „*Między europeizacją a obroną tożsamości konstytucyjnej. Specyfika przemian wybranych elementów systemów politycznych małych państw europejskich*”. W skład wspomnianego cyklu wchodzi 7 artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych; 12 rozdziałów, które ukazały się w opracowaniach o charakterze monograficznym oraz 2 artykuły opublikowane w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych. Pod względem ilościowym cykl jest zatem z pewnością zadowalający. Jak wskazuję w dalszej części recenzji jest zadowalający także pod względem jakościowym.

Celem recenzji było stwierdzenie, zgodnie z przywołanymi przepisami prawa, czy Habilitant „*posiada w dorobku osiągnięcie naukowe albo*

ul. Władysława Reymonta 4
30-059 Kraków
tel. 12 663 29 88
12 663 29 80
12 663 29 70

¹ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, „Dziennik Ustaw RP” 2024, poz. 1571,

artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny” oraz czy „wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”².

Autor przedłożonych do oceny tekstów naukowych skupił się w nich na niekiedy bardzo szczegółowych rozważaniach dotyczących zmian w systemach politycznych analizowanych państw. Są to przede wszystkim takie państwa, jak Liechtenstein, San Marino, Andora i Monako, ale również Malta czy Szwajcaria. Pojedyncze opracowania traktują całą grupę państwa określanych jako „mikropaństwa” czy „monarchie” na kontynencie europejskim. Nie mam żadnych wątpliwości co do znawstwa tej tematyki przez dr. Łukaszewskiego, który zajmował się tymi państwami – zresztą z sukcesami – na wcześniejszych etapach swojej kariery naukowej. Jak dowodzi w autoreferacie badania po doktoracie zostały rozszerzone o Maltę (s. 7), z powodów, które przywołuje Autor (chęć wykorzystania doświadczeń członkostwa w Unii Europejskiej przez inne mikropaństwa), lecz uzasadnienie to jest w mojej ocenie dość dyskusyjne, ponieważ potencjalne członkostwo wspomnianych najmniejszych na kontynencie organizmów państwowych w UE jest co najmniej mgliste, aby nie powiedzieć, że w praktyce niemożliwe.

Dobrze się jednak stało, że Habilitant przywołuje przykład Malty, gdyż uzasadnia on użycie w tytule cyklu określenia „małe państwa”. Sama Malta rzadko jest bowiem zaliczana do mikropaństw, z kolei nie budzi wątpliwości, że można ją zaliczyć właśnie do tzw. państw małych. Jest to kwesta dyskusyjna i szkoda, że Autor cyklu nie wspomniał o niej w autoreferacie, tym bardziej że sam najczęściej Maltę zalicza (jak się wydaje i jak to rozumiem) właśnie do mikropaństw, a jednocześnie często pisze o niej jako o zaliczającej się do grupy najmniejszych państw europejskich (co jest oczywiście zgodne z prawdą). Być może

² Ibidem.

rozważania na ten temat można było zawrzeć w części zatytułowanej „siatka pojęciowa”, aby rozwiać wszelkie wątpliwości.

Za istotne uznaję odpowiedź na pytanie, czy podjęte badania są istotne dla dyscypliny naukowej, w ramach której są prowadzone. Sam zajmując się tematyką europejskich mikropaństw nie mam wątpliwości, że tak właśnie jest. Ta grupa państwa ciągle pozostaje swoistym kuriozum, osobliwością, o której mówi się stosunkowo niewiele i na który to temat liczba publikacji jest stosunkowo ograniczona. Doceniam zatem przedstawione badania, które są ważnym wkładem w dyscyplinę nauki o polityce i administracji i które pozwalają na sformułowanie istotnych wniosków wynikających z tych dociekań.

W cyklu prac doktora Marcina Łukaszewskiego można wyróżnić kilka problemów wiodących. Należą do nich z pewnością:

- szczegółowe rozwiązania ustrojowe (np. stopień wykorzystania doświadczeń systemów politycznych sąsiednich państw-protektorów - lub w przypadku Malty Wlk. Brytanii),
- zastosowanie instrumentów demokracji bezpośredniej w praktyce (szczególnie odnośnie do San Marino),
- kształtowanie się podstaw ustrojowych poszczególnych państw,
- miejsce głowy państwa w systemie politycznym i jego relacje z innymi organami,
- miejsce jednostek samorządu terytorialnego w systemach politycznych danych organizmów państwowych,
- specyfika polityki zagranicznej, wreszcie ograniczenie praw politycznych.

Były to zatem obszary zróżnicowane, choć trzeba podkreślić ich szczegółowość, niekiedy nawet zawilgość, co z drugiej strony pozwoliło na wysoką ocenę umiejętności analitycznych Autora rozważań, który bardzo dobrze poradził sobie z ich przedstawieniem w sposób zrozumiały dla odbiorców tekstów.

Aby rozwikłać poszczególne zagadnienia, wyciągnąć z nich wnioski, czy też po prostu przybliżyć je czytelnikowi Habilitant prawidłowo formułował

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

– w mojej ocenie – cele poszczególnych prac, problemy badawcze, jak i pytania badawcze. Za główne pytanie uznał to w jakim stopniu dochodziło do europeizacji ustrojów i ich ewolucji w stronę rozwiązań podobnych do państw-protektorów najmniejszych organizmów państwowych na Starym Kontynencie a na ile chciano zachować ich konstytucyjną tożsamość. Było to pytanie tym ważniejsze, że stosunkowo rzadko dotychczas zajmowano się tym problemem w badaniach politologicznych, tym bardziej w Polsce. Zarówno na główne jak i na poboczne pytania Autor udzielił odpowiedzi w swoim autoreferacie. Są one pochodną prawidłowo przeprowadzonego procesu badawczego i nie mam do nich zastrzeżeń.

Dr Łukaszewski wykazał się w swoich zaprezentowanych badaniach dojrzałością metodologiczną stosując ogólnie uznane i stosowane w podobnych dociekaniach sposoby badań. Dobrał i odpowiednio zastosował takie metody badawcze jak: metoda analizy historycznej, metoda instytucjonalno-prawna, metoda analizy systemowej i metoda porównawcza, stosowana zresztą bardzo często, co jest zrozumiałe ze względu na podjętą tematykę. W konsekwencji przeprowadzone badania i ich wyniki, szczegółowo opisane w załączonych do cyklu pracach dały odpowiedź na postawione przez Habilitanta pytania. Potwierdzona została także hipoteza, w której zaznaczono, że decydenci polityczni w przywołanych państwach w szerokiej mierze korzystali z przyjmowania do rozwiązań ustrojowych tych tworów doświadczeń typowych dla swoich większych sąsiadów (jak ma to miejsce na przykład w przypadku instytucji demokracji bezpośredniej, z których szeroko korzysta się w Księstwie Liechtensteinu). Niemniej, dbano również o zachowanie tożsamości konstytucyjnej jeżeli można było zachować określone, specyficzne instytucje (jak np. w przypadku Istanza d’Arengo w San Marino).

Publikacje wchodzące w skład cyklu – osiągnięcia naukowego Habilitanta zostały przedstawione zarówno w języku polskim jak i angielskim. Jeżeli chodzi o artykuły, to muszę niestety skonstatować, że ukazały się one wyłącznie w polskich czasopismach naukowych, na

Wydział Studiów
Międzynarodowych
i Politycznych

Institut Studiów
Europejskich

ul. Władysława Reymonta 4

30-059 Kraków

tel. 12 663 29 88

12 663 29 80

12 663 29 70

www.europeistyka.uj.edu.pl

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

szczęście uznanych w środowisku politologicznym za wiodące (jak np. „Przegląd Politologiczny”, „Politeja”, czy „Przegląd Europejski”). Od badacza na tym poziomie rozwoju należałoby oczekiwać przynajmniej próby publikowania tekstów poza granicami kraju, tym bardziej, że podjęta tematyka bardzo dobrze się do tego nadaje. Spośród innych tekstów zaliczonych w skład cyklu tylko 3 zostały opublikowane poza Polską (dwa z nich w materiałach pokonferencyjnych). Są to zatem teksty nieliczne, w zasadzie w minimalnym stopniu wypełniające nieformalne wymogi pod tym względem. Na dalszym etapie rozwoju zawodowego Habilitanta postulowałbym jednakże zdecydowane umiędzynarodowienie dorobku naukowego. Ograniczone działania na tym etapie kariery oceniam jako pewne niedociągnięcie.

Jeżeli chodzi o poszczególne składowe cyklu – osiągnięcia naukowego chcę podkreślić ich spójność tematyczną, prawidłową kompozycję jeśli chodzi o metodologię pracy nad nimi, logicznie prowadzony wywód oraz prawidłowy język narracji, który jest przejrzysty nie tylko dla specjalistów i znawców analizowanej tematyki. Habilitant oparł swe rozważania na źródłach pierwotnych, co bardzo doceniam, a także monografiach, artykułach i informacjach dostępnych w internecie. Baza bibliograficzna każdej pozycji z cyklu jest bardzo solidna, wykorzystano liczne źródła obcojęzyczne. Poszczególne teksty w sposób niezwykle detaliczny odnoszą się do podejmowanych zagadnień, wywód jest często uzupełniany przez tabele i zestawienia. Także pod względem merytorycznym Autor wykazuje się znawstwem analizowanej tematyki. Podsumowując, biorąc pod uwagę kwestie merytoryczne przedstawione osiągnięcie naukowe jest w mojej ocenie wystarczające, aby starać się o stopień doktora habilitowanego. Podjęta tematyka jest z pewnością nowatorska, nie tylko zresztą na gruncie polskim, oraz – co podkreślam - warta podjęcia i interesująca poznawczo. Bezsprzecznie dociekania te wypełniają lukę badawczą na gruncie polskich badań politologicznych dotyczącą pogłębionych badań związanych z najmniejszymi organizmami państwowymi na kontynencie europejskim, w szczególności jeśli chodzi o ich systemy polityczne.

Wydział Studiów
Międzynarodowych
i Politycznych

Instytut Studiów
Europejskich

ul. Władysława Reymonta 4

30-059 Kraków

tel. 12 663 29 88

12 663 29 80

12 663 29 70

UNIwersYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Osiągnięcie to stanowi – w mojej opinii - znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o polityce i administracji. Przedstawiony do oceny cykl jest przemyślany i spójny pod względem treści. Nie ma w nim opracowań przypadkowych, przyporządkowywanych do cyklu publikacji „na siłę”. Autora cechuje wysoka świadomość metodologiczna, co prowadziło do logicznych, konstruktywnych wniosków badawczych. Było to pochodną stosowania metod nie budzących wątpliwości jeżeli chodzi o ich użycie.

Wydział Studiów

Międzynarodowych

i Politycznych

Instytut Studiów

Europejskich

Aby przeprowadzić badania będące podstawą przedstawionych publikacji dr Marcin Łukaszewski pokusił się o pobyty za granicą, przede wszystkim w bibliotekach, w Monako, San Marino i w Andorze. Niewątpliwie najcenniejszy, choćby pod względem długości, był pobyt w BERNIE w Liechtenstein-Institut. Jest to instytucja dysponująca bardzo szeroką literaturą przedmiotu, prowadząca badania nad tymże mikropaństwem pod względem prawnym, politologicznym, historycznym czy ekonomicznym. Pobyt w Liechtensteinie miał jednak miejsce jeszcze w 2014 r., zatem przed doktoratem. Z kolei po uzyskaniu stopnia doktora – co można zaliczyć na poczet badań nad osiągnięciem habilitacyjnym – dr Łukaszewski odbył wizytę studyjną (w 2017 r.) w Instytucie Wysp i Małych Państw na Uniwersytecie Maltańskim. Nawiązał także współpracę badawczą będącą wynikiem trzech pobytów w ramach programu Erasmus+. Można zatem uznać, że wymóg dotyczący aktywności naukowej w więcej niż jednej uczelni został zrealizowany przynajmniej w minimalnym stopniu, choć w mojej opinii w przyszłości należałoby oczekiwać dłuższych pobytów, czy staży, które mogłyby się w znaczącym stopniu przyczynić do pogłębienia badań, czy nawiązania kontaktów z naukowcami zajmującymi się podobną tematyką.

Wyniki swoich badań Habilitant prezentował na bardzo wielu konferencjach, wykazując się pod tym względem daleko idącą aktywnością. Wykazał uczestnictwo w ponad 60 konferencjach naukowych, w tym w kilku przypadkach na zaproszenie. Wśród nich były także spotkania międzynarodowe.

ul. Władysława Reymonta 4

30-059 Kraków

tel. 12 663 29 88

12 663 29 80

12 663 29 70

3. Inne osiągnięcia naukowe

Habilitant może pochwalić się także aktywnością poza zbiorem prac przedstawionych do oceny. Opublikował 4 monografie – będące pochodną dysertacji doktorskiej, 2 prace pod współredakcją oraz 5 artykułów naukowych. Jest zatem badaczem bardzo aktywnym, a przy tym skupionym wokół określonych tematów. Wszystkie wspomniane dokonania wpisują się w dyscyplinę nauki o polityce i administracji. Są one związane najczęściej z wręcz detalicznymi odniesieniami do poszczególnych zagadnień systemów politycznych najmniejszych państw na kontynencie europejskim (np. artykuły: *Premier i jego następca a problem ciągłości władzy w systemach politycznych Wielkiej Brytanii, Malty i Barbadosu* czy też *Zastępstwo premiera w systemie konstytucyjnym Malty i Wielkiej Brytanii. Analiza porównawcza*).

Warto także wspomnieć o udziale w zespołach badawczych realizujących programy Narodowego Centrum Nauki jak i projekt Jean Monnet Centre of Excellence (2018-2021). Ten ostatni wątek (projekty badawcze) jest pewnym słabym punktem Habilitanta. Wprawdzie tego rodzaju aktywność nie podlega bezpośredniej ocenie, z pewnością nie wpływa na nią, jednak warto zwrócić na to uwagę w przyszłości, w celu wzmocnienia argumentów na rzecz tzw. umiędzynarodowienia badań. To samo należy dodać jeśli chodzi o wyjazdy badawcze, o czym już zresztą wspomniano.

Doktor Marcin Łukaszewski jest również członkiem Grupy Badawczej „Inicjatywa Helwecka”, afiliowanej przy Uniwersytecie im. A. Mickiewicza, która skupia się nad zagadnieniami ustrojowymi Konfederacji Szwajcarskiej, w tym także nad oddziaływaniem tego ustroju na państwa sąsiednie, co znajduje wyraz np. w przypadku Księstwa Liechtensteinu.

Habilitant służy także wiedzą ekspercką przygotowując opracowania na zamówienie Fundacji Instytutu Prawa Ustrojowego, The Warsaw Institute Review i Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości. Są to publikacje

Wydział Studiów
Międzynarodowych
i Politycznych

Instytut Studiów
Europejskich

ul. Władysława Reymonta 4

30-059 Kraków

tel. 12 663 29 88

12 663 29 80

12 663 29 70

oparte o wiedzę naukową dotyczące Jego głównych zainteresowań badawczych.

4. Działalność dydaktyczna

Doktor Marcin Łukaszewski prowadzi swoją aktywność dydaktyczną na rodzimej uczelni, choć nie tylko na „swoim” Wydziale. Prowadził dotąd stosunkowo liczne zajęcia, zarówno w języku polskim jak i angielskim. Były to zajęcia w zdecydowanej większości związane z Jego zainteresowaniami badawczymi (np. *Współczesne systemy polityczne, Instytucje polityczne państw współczesnych, Small-Smaller-The Smallest. Microstates in the Modern World*) i wpisujące się w znaczącym stopniu w przedstawione do oceny publikacje. Posiada także doświadczenie w prowadzeniu zajęć proseminaryjnych i seminaryjnych. Kierując się informacją zawartą w autoreferacie mogę dodać, że zajęcia Habilitanta były oceniane pozytywnie przez studentów, którzy wyrażali zainteresowanie uczestnictwem w Jego kursach. Bez wątplenia przywołane zajęcia są podstawą do stwierdzenia, że pod tym względem doświadczenie dr. Łukaszewskiego jest znaczące.

Poprzez wyjazdy w ramach programu Erasmus+ doskonalił także swój warsztat dydaktyczny poza Polską, co również jest cenne patrząc w przyszłość.

Dr Łukaszewski jest poza tym promotorem ponad 50 prac licencjackich, dodatkowo 3-krotnie był promotorem pomocniczym przy przewodach doktorskich, co również zasługuje na podkreślenie. Swój warsztat dydaktyczny doskonalił podczas wielu kursów, które wykazał w autoreferacie.

5. Działalność organizacyjna

Doktor Łukaszewski czynnie angażuje się w działania organizacyjnej swojej macierzystej jednostki. Jest współopiekunem Koła Naukowego Samorządu Terytorialnego i Klubu Debat UAM, pełnił funkcję

Wydział Studiów
Międzynarodowych
i Politycznych

Instytut Studiów
Europejskich

ul. Władysława Reymonta 4

30-059 Kraków

tel. 12 663 29 88

12 663 29 80

12 663 29 70

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

organizatora kongresów kół naukowych, koordynował przygotowanie drużyny koła do debat naukowych. Formuła debat oksfordzkich zajmowała zresztą istotne miejsce w tych aktywnościach. Brał także udział w organizacji kilku konferencji naukowych, zarówno w Poznaniu, jak i w Słubicach. Jest to aktywność ważna, często niestety niedoceniana. Na osobną uwagę zasługuje również aktywność popularyzatorska, kierowana do uczniów szkół średnich i seniorów w Wielkopolsce.

Habilitant jest członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich, Komitetu Naukowego Think & Make Institute oraz Ośrodka Badań i Edukacji Europejskiej w Poznaniu. Pozwala to zatem na podkreślenie aktywności w świecie nauki.

Jest także sekretarzem redakcji cenionego czasopisma „*Środkowoeuropejskie Studia Polityczne*”, członkiem redakcji „Przeglądu Politologicznego” oraz członkiem komitetu naukowego czasopisma „*Technium Social Sciences Journal*”.

Znajduje również czas na bycie członkiem okręgowej komisji Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym oraz sekretarzem i członkiem Kapituły Konkursu poznańskiego oddziału PTNP, który dotyczy najlepszych prac doktorskich poświęconych Europie i jej bliskiemu sąsiedztwu. Warto to docenić, bowiem wspomniane działania organizacyjne wykraczają poza mury uniwersytetu.

Działalność organizacyjna pana dr. Łukaszewskiego zajmowała zatem ważne miejsce w jego działaniach i z całą pewnością zasługuje na znaczące uznanie. Tym bardziej, że pod wieloma względami ząbębiała się ona z innymi aktywnościami, także naukowymi. Za aktywność naukową, dydaktyczną i organizacyjną był wyróżniany nagrodami Rektora UAM oraz innymi wyróżnieniami (np. stypendium miasta Poznania, wyróżnienie w konkursie PTNP – oddziału poznańskiego – na najlepszy artykuł naukowy opublikowany w 2023 r.).

Wydział Studiów

Międzynarodowych

i Politycznych

Instytut Studiów

Europejskich

ul. Władysława Reymonta 4

30-059 Kraków

tel. 12 663 29 88

12 663 29 80

12 663 29 70

www.europeistyka.uj.edu.pl

6. Ocena końcowa

Biorąc pod uwagę wymienione powyżej spostrzeżenia i oceny, a także pewne - wyszczególnione przeze mnie - niedociągnięcia, związane z osiągnięciem naukowym przedstawionym przez Habilitanta do oceny oraz Jego aktywność dydaktyczną, organizacyjną, jak i popularyzację nauki stwierdzam, że Pan dr Marcin Łukaszewski spełnia wymogi określone w artykule 219 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r.

Osiągnięcie naukowe przedstawione do oceny – w postaci cyklu 21 publikacji - stanowi w mojej ocenie znaczny i oryginalny wkład w rozwój dyscypliny nauki o polityce i administracji. Doktor Łukaszewski przybliżył w nim ewolucję szczegółowych rozwiązań funkcjonujących w systemach politycznych najmniejszych państw na Starym Kontynencie przy jednoczesnym zwróceniu uwagi na tożsamość konstytucyjną tychże twórców państwowych. Doktor Łukaszewski wykazał się także zauważalną aktywnością naukową w więcej niż jednej uczelni naukowej, także za granicą (podczas prowadzenia swoich badań).

Podsumowując, **popieram wniosek dr Marcina Łukaszewskiego o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.**

Dr hab. Krzysztof KOŹBIAŁ, prof. UJ

Wydział Studiów
Międzynarodowych
i Politycznych

Instytut Studiów
Europejskich

ul. Władysława Reymonta 4
30-059 Kraków
tel. 12 663 29 88
12 663 29 80
12 663 29 70